

Pressmeddelande 13 mars 2024

Repatriate the Children - Sweden

Fem svenska barn mellan fem och åtta år är kvar i ett fångläger i nordöstra Syrien. De hålls sedan 2019 tillsammans med sina mammor inlåsta i ett tältläger i öknen under mycket svåra humanitära förhållanden. Ett av de svenska barnen, en åttaårig flicka, är mycket undernärdd och i stort behov av läkarvård, vilket hon inte har tillgång till i lägret. Flickan väger endast 16 kilo, motsvarande vad ett barn hälften av hennes ålder brukar väga, hennes tillstånd är kritiskt. Fionnuala Ní Aoláin, tidigare FN:s särskilda rapportör för främjande och skydd av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter i kampen mot terrorism, beskriver att förhållandena som barnen lever under är att jämföra med tortyr och omänsklig och förnedrande behandling enligt internationell rätt. Behovet av repatriering är akut för att förhindra livslånga trauman och fysiska skador hos barnen.

Det kurdiska självstyret i nordöstra Syrien har officiellt under flera år vädjat till Sverige om att ta hem sina medborgare. USA har erbjudit sig att hjälpa länder som Sverige för att göra det möjligt. Det som krävs är att Sveriges regering godkänner att svenskarna får komma hem.

Den 13 mars 2024 meddelade den svenska regeringen via utrikesminister Tobias Billström att utrikesdepartementet har gjort analysen att det inte föreligger någon skyldighet för Sveriges regering att agera för att svenska män, kvinnor eller barn ska komma hem. Utrikesministern hänvisar också till ett försämrat säkerhetsläge och förmedlar att man inte vill ta risker.

RTC bedömer att Sveriges regerings beslut att *inte* agera för att ta hem svenskarna i nordöstra Syrien går stick i stäv med Sveriges nya nationella strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism, vilken bygger på att förebygga, förhindra, skydda, och hantera. Utifrån ett säkerhetsperspektiv bedömer RTC att riskerna med att agera för att ta hem svenskarna under kontrollerade former - och säkra barnens rättigheter - är mindre än att inte agera. Genom att lämna kvar sina medborgare framstår det som att Sveriges regering tar lätt på radikalisering och terrorism.

Ansvar för de kvarlämnade barnens lidande, och det lidande som de kan komma att åsamka andra om de framöver skulle tvingas till strid, ligger nu på regeringarna i barnens hemländer. Fångenskapen är också olaglig och innebär flera grundläggande kränkningar av barnets rättigheter enligt internationell och svensk lag.

Sverige är ett av de länder som kan ställa IS-krigare inför rätta, återintegrera dem som inte misstänks för något brott, och framför allt ge barnen en trygg och säker barndom. Detta kan endast ske efter att barnen har förts till Sverige tillsammans med sina mammor. Sverige har visat prov på att ha en god förmåga att ta emot tidigare återvändande familjer, vilka har integrerats väl i det svenska samhället.

Humanitära principer, rättssäkerhet och perspektiv på global säkerhet måste kombineras för en holistisk hantering av fåtalet kvarlämnade svenskar i nordöstra Syrien.

Barnen har rätt till liv och utveckling. SLUT.